

**FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA**

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2019. gada 4. ceturksnis

SATURS

SATURS	2
BANKU DARBĪBA	3
KOOPERATĪVO KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU DARBĪBA	10
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA	13
MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA	16
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA	18
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA	20
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	22
ALTERNATĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	24

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	16+5	15+5	14+5	↓
Aktīvi (mljrd. eiro)	28.5	22.6	22.5	↓
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)	21.1	17.0	17.5	↑
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)	14.7	13.9	13.6	↓
Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{1,2} , %	8.2	6.8	5.6	↓
Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī, %	4.2	3.4	3.5	↑
Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK ^{1,2} , %	36.6	33.4	30.0	↓
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	105.8	100.4	88.4	↓
Kapitāla atdeves rādītājs ¹ , % (ROE)	7.6	10.3	9.6	↓
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ¹ , % (CIR)	56.4	57.6	62.4	↑
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ¹ , % (CET1)	20.2	21.8	21.3	↓
Kopējais kapitāla rādītājs ¹ , % (KKR)	22.5	24.2	22.7	↓
Likviditātes seguma rādītājs ¹ , % (LSR)	295.2	265.5	304.6	↑

- 2019. gads banku sektorā iezīmēja strukturālas izmaiņas** - gada sākumā noslēdzās kopš 2017. gada rudens Baltijas valstīs īstenotā *DNB Bank ASA* un *Nordea Bank AB* apvienošanās, kā rezultātā apvienotā banka *Luminor Bank AB* Latvijā un Lietuvā turpināja darboties kā Igaunijas *Luminor Bank AS* filiāles. Pārskata gada laikā tika īstenots arī *Danske Bank* grupas stratēģiskais lēmums par biznesa aktivitāšu izbeigšanu Baltijā, līdz ar ko tiek plānota *Danske Bank* filiāles Latvijā darbības izbeigšana 2020. gada 1. ceturksnī. Abas minētās kredītiestādes, atbilstoši pieņemtajiem stratēģiskajiem lēmumiem, pārskata gada laikā īstenoja arī savu kredītportfeļu apmēru pakāpenisku samazināšanu. 2019. gada 3. ceturksnī tika apturēta *AS PNB Banka* darbība³ un lai gan bankas licences atsaukšanas process no ECB puses līdz gada beigām vēl nebija pabeigts, tomēr ņemot vērā, ka faktiski minētā banka darbību neveica, apskatā tās rādītāji ir izslēgti no kopējiem tirgus rādītājiem, lai novērtētu aktīvo banku darbību. Savukārt gada pēdējā ceturksnī (8. novembrī) licence kredītiestādes darbībai tika atsaukta arī *Scania Finans Aktiebolag* Latvijas filiālei, kura darbību Latvijā turpinās kā līzinga sabiedrība.
- Pārskata gada laikā Latvijas banku sektora kopējais aktīvu apmērs būtiski neizmainījās** (samazinājās par 0.2%). Bet izslēdzot ietekmi no atsevišķu kredītiestāžu darbības pārtraukšanas, kā arī divu uz iekšzemes klientu apkalpošanu orientētu kredītiestāžu īstenotajiem stratēģiskajiem lēmumiem, pārskata gadā konsekvēti mazinot ieguldījumus iekšzemes tirgū un saistības pret radniecīgajām un saistītajām kredītiestādēm (t.i. par 850 milj. eiro jeb 55%), pārējo banku aktīvu apmērs auga par 5.6%. Aktīvu apmēra un struktūras izmaiņās saglabājās atšķirīgas tendences starp banku grupām. Pārējās kredītiestādēs, kuras fokusētas uz iekšzemes klientu apkalpošanu, līdz ar stabilu noguldījumu pieaugumu, t.i. par 911 milj. eiro jeb 8.5%, ko būtiski ietekmēja arī *AS PNB Banka* garantēto noguldījumu izmaksa, kopējais aktīvu apmērs pārskata gadā palielinājās par 7.7%. Šo banku noguldījumu apmērs pieauga straujāk kā to kredītportfelis, līdz ar to attiecīgi tika palielināts centrālajā bankā izvietoto līdzekļu apmērs (par 13.1%) un ieguldījumi

¹ Rādītāji aprēķināti saskaņā ar The EBA methodological guide (www.eba.europa.eu) iekļaujot tikai 2019. gada beigās aktīvās kredītiestādes (Rādītājiem ROE, CET1, KKR un LSR – tikai 2019. gada beigās aktīvās bankas)

² Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm

³ Eiropas Centrālā banka (ECB) kā AS "PNB Banka" tiešais uzraugs konstatējot, ka banka nav ievērojusi regulējošās prasības un izvērtējot bankas finansiālo situāciju š.g. 15. augustā lēma atzīt to par tādu finanšu iestādi, kas ir nonākusi vai nonāks finanšu grūtībās. FKTK, ievērojot ECB un Eiropas Vienotā noregulējuma valdes lēmumus, 15.08.2019. apturēja finanšu pakalpojumu sniegšanu AS "PNB Banka" un pieņēma lēmumu par noguldījumu nepieejamību, savukārt ar 12.09.2019. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu AS "PNB banka" atzīta par maksātnespējīgu. ECB lēmums par AS "PNB Banka" licences anulēšanu stājās spēkā ar 18.02.2020

vērtspapīros (par 9.4%). Lai gan biznesa modeļu maiņu īstenojošo banku aktīvi kopumā pārskata gadā būtiski neizmainījās (saruka par 1.1%), bija vērojamas izmaiņas to aktīvu struktūrā. Ārvalstu klientiem izsniegto kredītu apmēra sarukumu daļēji kompensēja iekšzemes klientiem izsniegto kredītu apmēra pieaugums, kopējam kredītu īpatsvaram šo banku aktīvos pat nedaudz pieaugot un sasniedzot 32.6%. Salīdzinoši būtiski auga arī šo banku ieguldījumi vērtspapīros (par 135 milj. eiro jeb 19.7%), ar tiem aizstājot iepriekš citās kredītiestādēs turētos līdzekļus, kas gada laikā attiecīgi samazinājušies par 172 milj. eiro jeb 40.3%.

- Piesaistīto nebanku klientu noguldījumu apmērs banku sektorā kopumā gada laikā pieauga (par 477 milj. eiro jeb 2.8%).** Būtiski palielinājās iekšzemes noguldījumu atlikums, t.i. par 983 milj. eiro jeb 7.6% (t.sk. nefinanšu sabiedrību – par 284 milj. eiro jeb 6.3%), mājsaimniecību – par 521 milj. eiro jeb 7.4%, vispārējo valdību – par 5 milj. eiro jeb 0.6%, citu finanšu sabiedrību – par 172 milj. eiro jeb 29.5%). Tajā pašā laikā ārvalstu klientu noguldījumu apmērs turpināja samazināties (par 12.6% jeb 505 milj. eiro), t.sk. galvenokārt saruka nefinanšu sabiedrību noguldījumi, savukārt pieauga ES valstu mājsaimniecību noguldījumu apmērs. Noguldījumu ģeogrāfiskā struktūra turpināja mainīties par labu noguldījumiem no ES valstīm un ne-ES valstu klientu noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos turpināja sarukt (no 9.9% līdz 6.8%). Iepriekšējos gados iesāktais risku mazināšanas process turpinājās arī pārskata gadā un bankas joprojām atbildīgi izvērtēja savu klientu bāzi atbilstoši daudz piesardzīgākajai biznesa pieejai, aizstājot ne-ES valstu noguldījumus ar iekšzemes noguldījumiem un ES-valstu mājsaimniecību noguldījumiem, aktīvi izmantojot arī noguldījumu platformu starpniecību.
- Latvijas banku sektora kopējais nebanku klientiem izsniegto kredītu apmērs gada laikā saruka par 2.0%,** t.sk. iekšzemes klientiem – par 1.0%. Kopējā nebanku klientiem izsniegto kredītu apmēra samazināšanos pamatā noteica Latvijas banku sektora strukturālās pārmaiņas – gan atsevišķu kredītiestāžu darbības pārtraukšana, gan divu ārvalstu banku filiāļu stratēģisko lēmumu īstenošana, konsekventi samazinot to kredītportfeļa apmēru.
- Izslēdzot iepriekšminēto strukturālo izmaiņu ietekmi, pārskata gadā nebanku klientu kredītportfeļa apmērs auga par 4.7%,** un to pilnībā noteica iekšzemes kredītportfeļa izaugsme (par 6.5%). Vienlīdz augsti izsniegto kredītu apmēra pieauguma tempi bija vērojami gan iekšzemes mājsaimniecībām (par 6.4%), gan iekšzemes nefinanšu sabiedrībām (par 6.7%). Daļa no šī pieauguma varētu būt saistīta ar iepriekš minēto atsevišķu kredītiestāžu konsekvētu iekšzemes kredītportfeļa samazināšanu un attiecīgi no tā izrietošo klientu saistību pārfinansēšanas citās kredītiestādēs. Līdz ar to kredītešanas attīstību pārskata gadā kopumā raksturoja būtiskas atšķirības starp tirgus dalībniekiem – ja atsevišķās kredītiestādēs iekšzemes klientiem izsniegtais kredītu apmērs būtiski nemainījās vai pat saruka, tad daļā banku bija vērojams salīdzinoši straujš iekšzemes klientiem izsniegto kredītu apmēra pieaugums, t.sk. bankās, kuras turpināja īstenot biznesa modeļu maiņu, iekšzemes klientiem izsniegto kredītu portfelis gada laikā pieauga par 18.1% jeb 97 milj. eiro, tādējādi apstiprinot to iesaisti iekšzemes klientu kredītešanas tirgū atbilstoši biznesa stratēģiju uzstādījumiem. Tomēr šīs grupas banku ietekme uz sektora kopējiem kredītportfeļa pieauguma tempiem bija nebūtiska, ņemot vērā to salīdzinoši nelielo tirgus daļu iekšzemes kredītešanā (~5%). Pārskata gada laikā turpināja samazināties ārvalstu klientu kredītportfelis, t.sk. ne-ES valstu klientiem izsniegto kredītu apmērs kopumā saruka par 24%, turklāt atsevišķu banku īstenošanā ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšana veicināja īpaši strauju šo kredītu atlikumu samazinājumu gada pēdējā ceturksnī, t.i. par 14.7%. Tajā pašā laikā ES klientiem izsniegto kredītu apmērs pat nedaudz pieauga (par 6.1%). Ārvalstu klientu īpatsvars kopējā kredītportfelī turpināja samazināties, decembra beigās sasniedzot 12.2% (ko pilnībā noteica ne-ES valstu klientiem izsniegto kredītu sarukums).
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu kvalitāte turpināja uzlaboties, ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvaram samazinoties līdz 5.6% decembra beigās.** Pārskata gada laikā bija vērojamas izmaiņas INK struktūrā, jo īpaši gada pēdējā ceturksnī, kad atsevišķas bankas veica ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšanu, savukārt atsevišķi lieli kredīti migrēja no šaubīgo kredītu⁴ kategorijas uz kredītu grupu, kuru kavējums pārsniedz 90 dienas. Līdz ar to INK struktūrā saruka ilgstoši (vairāk par 1 gadu) kavēto kredītu īpatsvars, savukārt pieauga kredītu ar kavējumu virs 90 dienām īpatsvars, decembra beigās sasniedzot attiecīgi 2% un 0.9%. Minētie procesi kopumā pozitīvi ietekmēja kredītportfeļa kvalitātes rādītājus un gada pēdējā ceturksnī INK īpatsvars ievērojami samazinājās gan iekšzemes nefinanšu sabiedrībām, gan ārvalstu klientiem izsniegtajos kredītos, decembra beigās sasniedzot attiecīgi

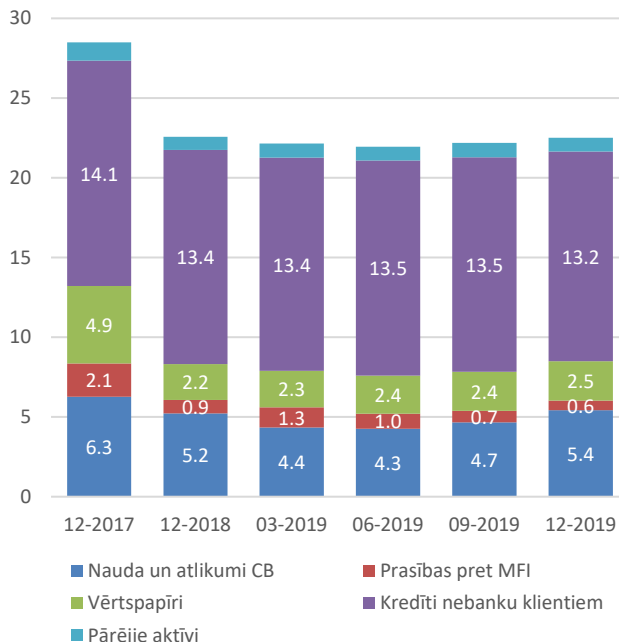
⁴ Kredīti, kuru termiņš nav kavēts vai kavēts mazāk par 90 dienām, bet ir pazīme par aizņēmēja nespēju pilnā apmērā segt savas saistības

5.5% un 14.8%. Noturīgu pozitīvu tendenci visa gada garumā turpināja uzrādīt arī iekšzemes māsaimniecību kredītportfeļa kvalitāte, INK īpatsvaram tajā samazinoties līdz 3.5% decembra beigās (mājokļa kredītportfelī – 3.4%; pārējos māsaimniecību kredītos – 3.8%).

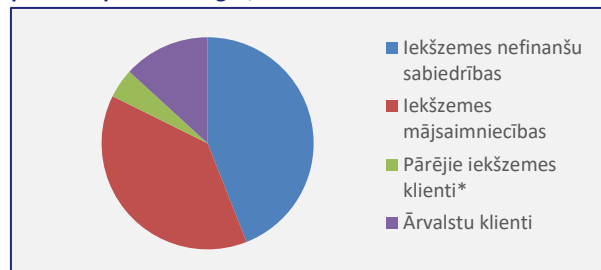
- **Banku sektorā kopumā uzkrājumu attiecība pret INK samazinājās līdz 30.0% decembra beigās**, t. sk. straujāks sarukums bija vērojams pārskata gada pēdējā ceturksnī (no 31.6% līdz 30.0%), kad vairākas kredītiestādes īstenoja ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšanu. Ņemot vērā, ka šādu kredītu segums ar izveidotajiem uzkrājumiem tradicionāli ir ievērojami augstāks, to norakstīšana samazināja sektora vidējo uzkrājumu attiecības pret INK rādītāju.
- **2019. gadā Latvijas banku sektors kopumā darbojās ar peļņu 228.9 milj. eiro apmērā, kas ir par 20.2% mazāk nekā gadu iepriekš.** Sektora kopējais kapitāla atdeves rādītājs (ROE) samazinājās no 10.3% līdz 9.6%, tomēr tas joprojām saglabājās augstāks nekā ES vidēji (6.6%). Ar peļņu darbojās vairums banku, un to ROE bija robežās no 6.0% līdz 22.0%, savukārt četras no bankām, kuras īstenoja biznesa modeļa maiņu, kā arī divas ārvalstu banku filiāles gadu noslēdza ar zaudējumiem.
- **Bankās, kuru darbība fokusēta uz iekšzemes klientu apkalpošanu, pārskata gada laikā kopumā gūtie pamatdarbības ienākumi, saglabājās stabili** (pieauga par 1.4%). Tomēr iepriekš minētais bankas reorganizācijas process, kā arī atsevišķu banku augošie izdevumi par grupas ietvaros saņemtajiem pakalpojumiem noteica nozīmīgu administratīvo izdevumu pieaugumu (par 10%) un attiecīgi šīs banku grupas CIR (izmaksu attiecības pret ienākumiem rādītājs) pasliktinājās, t.i. pieauga no 54% līdz 60% (ES vidēji - 63.2%). Šīs banku grupas kapitāla atdeves rādītājs arvien saglabājās būtiski augstāks nekā ES vidēji, decembra beigās sasniedzot 11.9% (ES vidēji - 6.6%).
- **Pamatdarbības ienākumi bankās, kuras īstenoja biznesa modeļa maiņu, gada laikā kopumā arvien saruka (par 20%), tomēr pārskata gada otrajā pusē krituma temps pakāpeniski mazinājās.** Pirmajā pusgadā straujš pamatdarbības ienākumu kritums bija vērojams bāzes efekta ietekmē (2018. gada pirmajā pusē tika gūti vienreizēji ienākumi, pārtraucot sadarbību ar augsta riska klientiem), savukārt gada otrajā pusē šis efekts mazinājās. Šīs banku grupas pelnītspējas tendences otrajā pusgadā atspoguļoja īstenotās biznesa modeļa maiņas rezultātus - daļai banku divus ceturkšņus pēc kārtas bija vērojams pamatdarbības ienākumu kāpums, galvenokārt pieaugot gūtajiem procentu ienākumiem no izsniegtajiem kredītiem, kas ir viens no būtiskākajiem biznesa virzieniem šīs grupas banku pārskatītajās stratēģijās. Tomēr, administratīvo izmaksu pieaugums gada otrajā pusē, noteica CIR pasliktināšanos, gada beigās sasniedzot 73%, tādējādi pārsniedzot gan Latvijas banku sektora, gan ES vidējos rādītājus (attiecīgi 62.4% un 64.1%). Sagaidāms, ka 2020. gadā bankas turpinās pārskatīto biznesa modeļu ieviešanu, kā arī to pelnītspējas rādītājus aizvien mazāk ietekmēs bāzes efekts, ļaujot vērtēt jauno biznesa modeļu ieviešanu.
- **Aktīvo banku kapitāla un likviditātes rādītāji saglabājās augstā līmenī.** Kopējais aktīvo banku pašu kapitāla apmērs pārskata gada beigās bija par 117.5 milj. eiro jeb par 5.5% mazāks nekā gadu iepriekš. To noteica gan pirmā, gan otrā līmeņa kapitāla instrumentu apmēra sarukums (attiecīgi par 19.2 milj. eiro jeb 1.0% un 98.4 milj. eiro jeb 44.8%). To ietekmēja vienas bankas īstenojama priekšrocību akciju konvertāciju parastajās akcijās, t.i. pirmā līmeņa pamata kapitāla (CET1) instrumentos un dividendžu izmaksa apmērā, kas pārsniedza konvertēto kapitāla instrumentu apmēru, nosakot kopējā kapitāla apmēra samazināšanos. Izslēdzot šīs bankas ietekmi, kopējais banku sektora pašu kapitāla apmērs pārskata gadā pieauga par 61.3 milj. eiro jeb 3.7%. Pirmā līmeņa kapitāls auga par 78.7 milj. eiro jeb 5.0%, un to noteica gada gan iepriekšējo, gan pārskata gada auditētās peļņas iekļaušana kapitāla pietiekamības rādītāja aprēķinā, savukārt otrā līmeņa kapitāla instrumentu apmērs līdz ar subordinēto noguldījumu dzēšanu vairākās bankās samazinājās par 17.4 milj. eiro jeb 15.9%. Minētās izmaiņas kopumā pozitīvi ietekmēja banku sektora kapitāla struktūru - pārskata gada laikā otrā līmeņa kapitāla īpatsvars samazinājās no 10% līdz 6%. Būtiski nemainoties sektora aktīvu apmēram un struktūrai, arī riska svērtu aktīvu izmaiņas bija nenoīmīgas (gada laikā pieauga par 0.9%). Lai gan kapitāla un tā struktūras izmaiņu ietekmē kapitāla rādītāji kopumā pārskata gada laikā samazinājās (CET1 rādītājs – no 21.8% līdz 21.3%, kopējais kapitāla rādītājs – no 24.6% līdz 22.7%), kopumā tie saglabājās augstā līmenī, nodrošinot pietiekošas rezerves neparedzēto zaudējumu segšanai un pārsniedzot ES vidējos rādītājus (CET1 – 14.6%, KKR – 18.9%). Banku sektora vidējais ES harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR) būtiski nemainījās un saglabājās augsts (304.6%), t.sk. individuālām bankām tas bija robežās no 157% līdz 753%, (kopš 2018. gada 1. janvāra LSR minimālā prasība ir noteikta 100% apmērā).

Bilances struktūra un izmaiņas

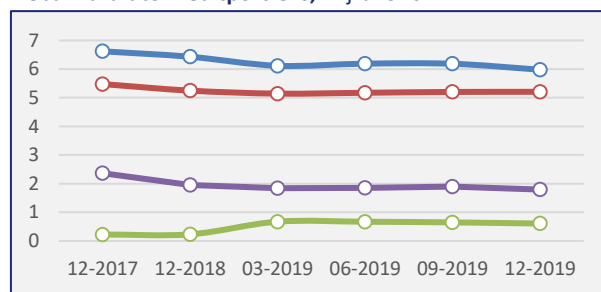
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

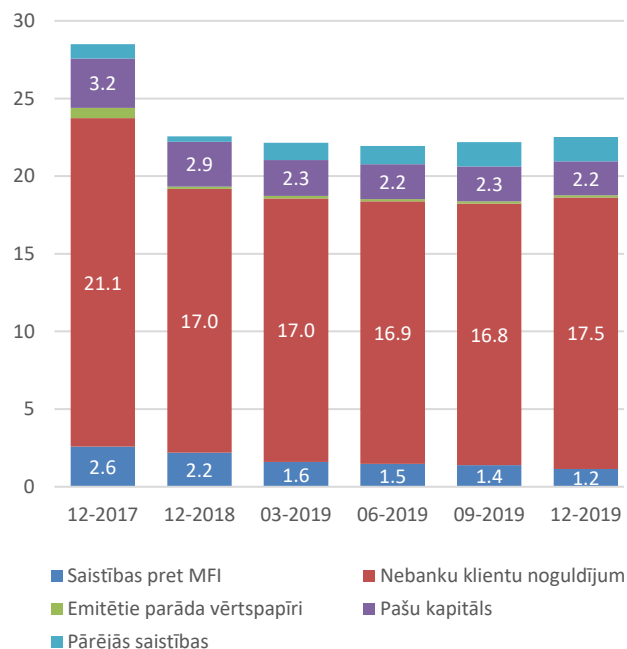
Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

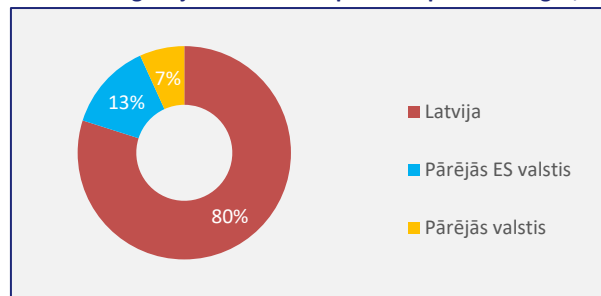
Nebanku bruto kredītportfelis, mljrd. eiro

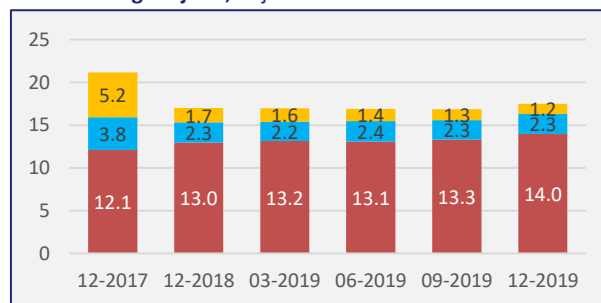
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

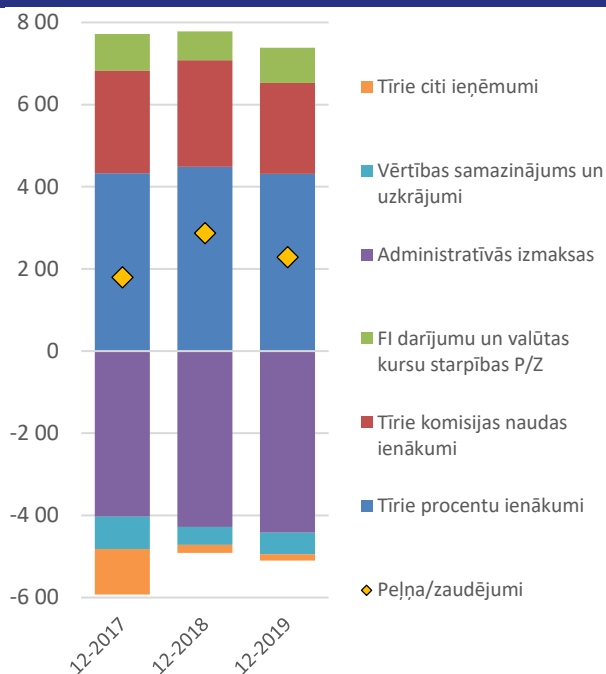
Nebanku noguldījumi, mljrd. eiro

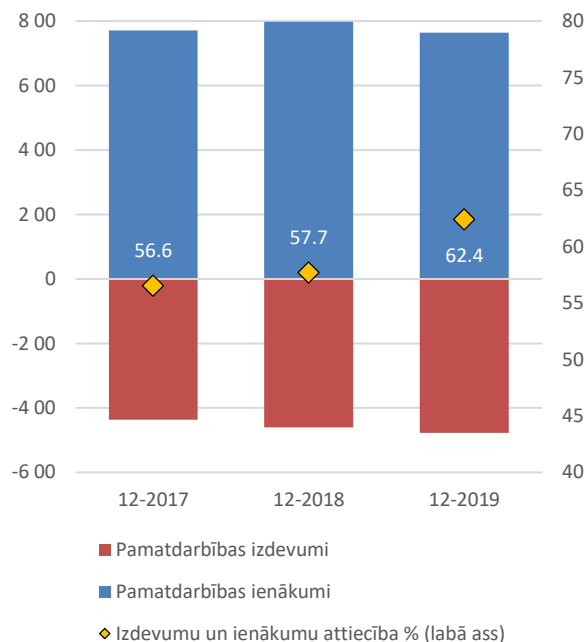
*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības

Pelnītspēja

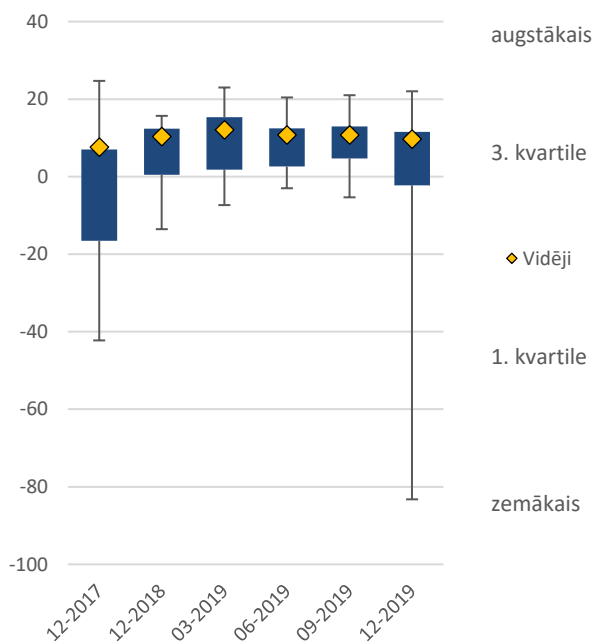
Peļņas struktūra, milj. eiro

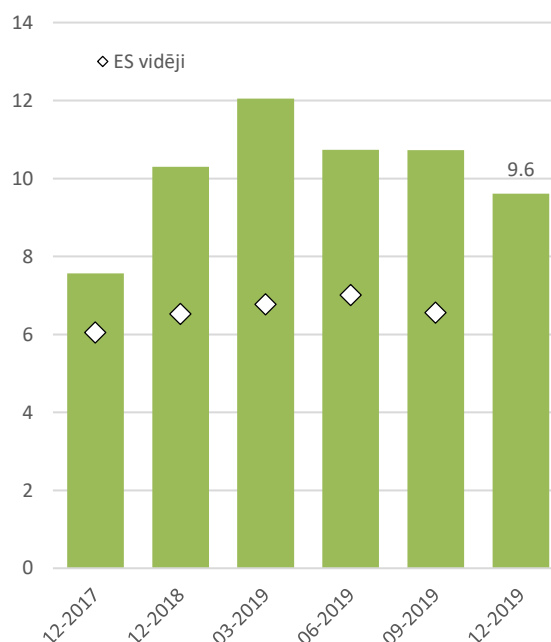
Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāja izklāde, %

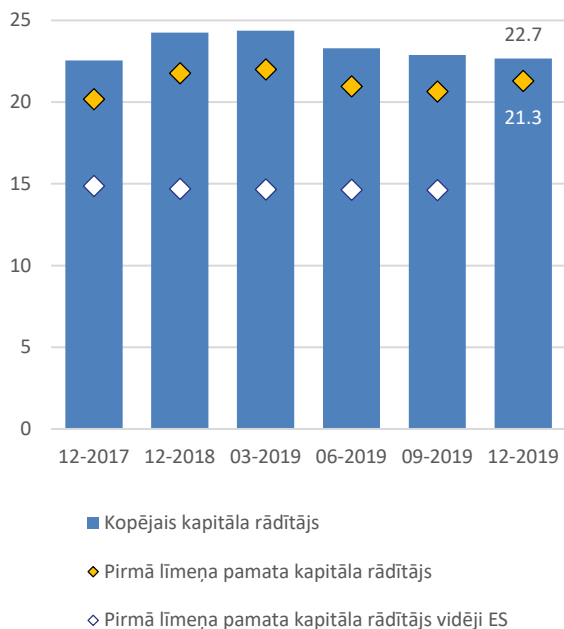

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

Kapitāla pietiekamība un likviditāte

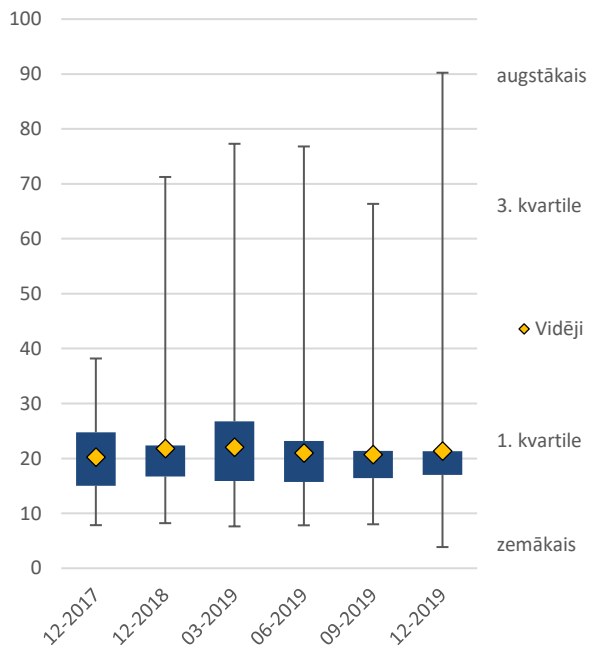
Kapitāla rādītāji, %

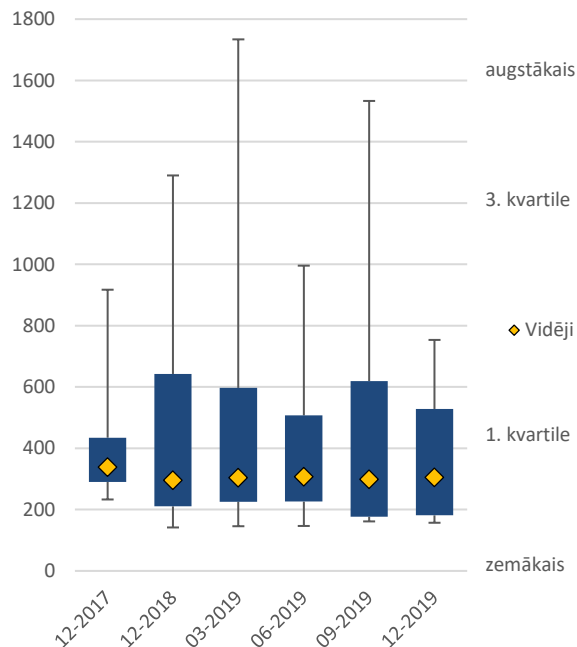
Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

CET1 rādītāja izkliede, %

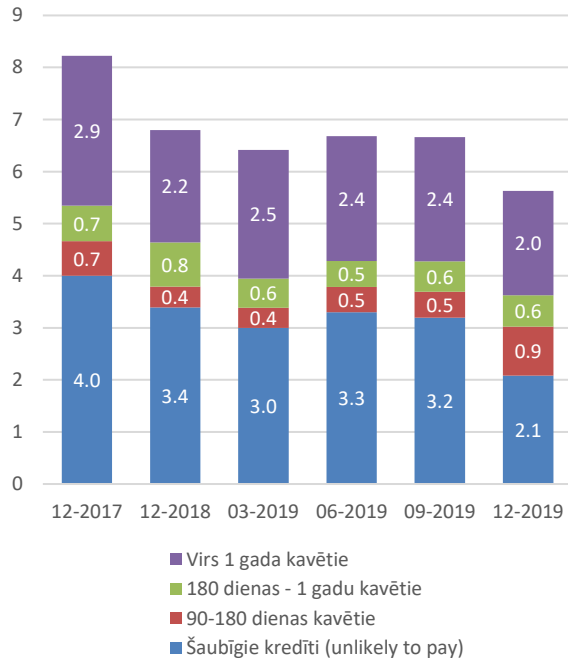

LSR rādītāja izkliede, %

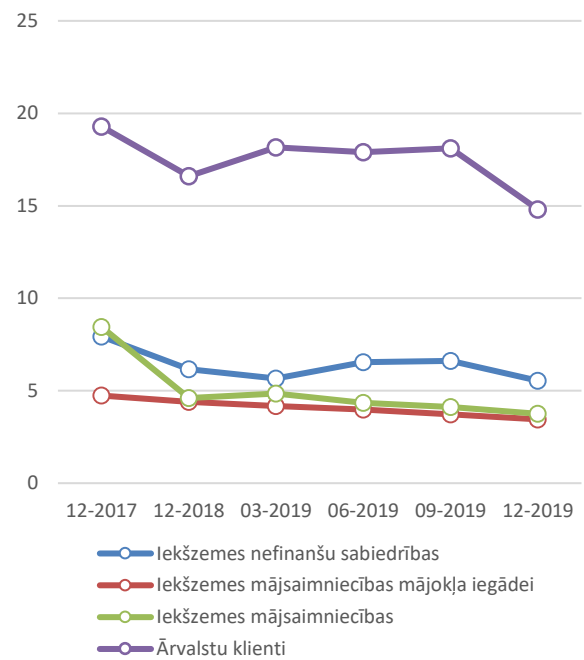

Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

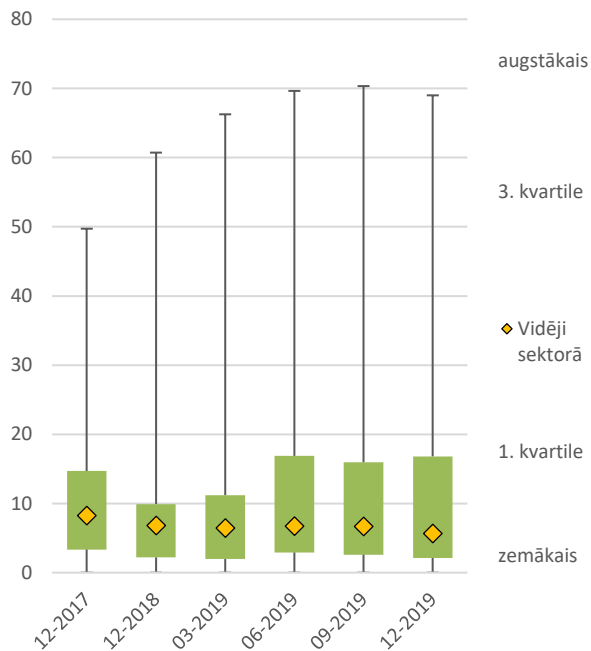
INK struktūra, %

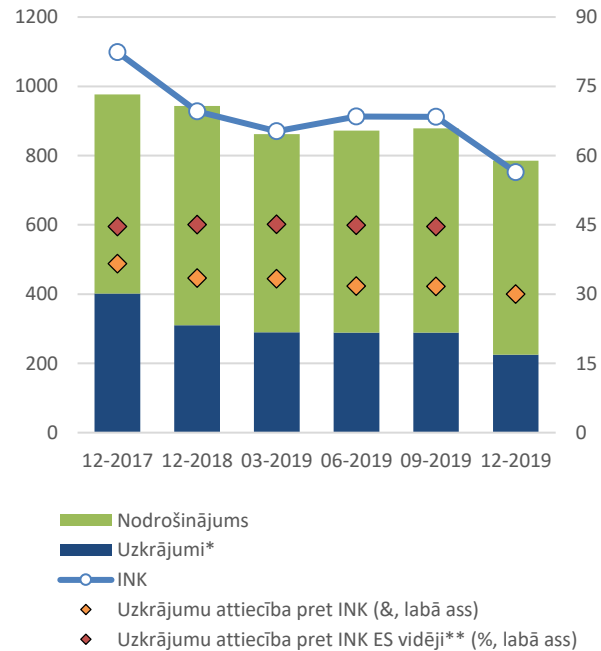
INK attiecīgajā segmentā, %

INK īpatsvara izklide, %

INK, nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

* Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem

** Saskaņā ar The EBA methodological guide aprēķināts visam portfelim, ieskaitot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm

KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits	33	34	35	↑
Tirgus koncentrācija ⁵ , %	84.4	84.4	83.7	↓
Aktīvi (milj. eiro)	29.3	31.6	33.2	↑
Noguldījumi (milj. eiro)	20.9	22.3	24.2	↑
Kredīti (milj. eiro)	22.3	23.6	25.1	↑
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars (INK) ⁶ , %	4.4	13.5	14.5	↑
Uzkrājumu attiecība pret kredītportfeli, %	7.2	6.3	6.8	↑
Kapitāla atdeve (ROE), %	5.8	11.7	4.8	↓
Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)	22.5	22.7	20.5	↓
Peļņa/zaudējumi kopš gada sākuma (tūkst. eiro)	347	792	331	↓

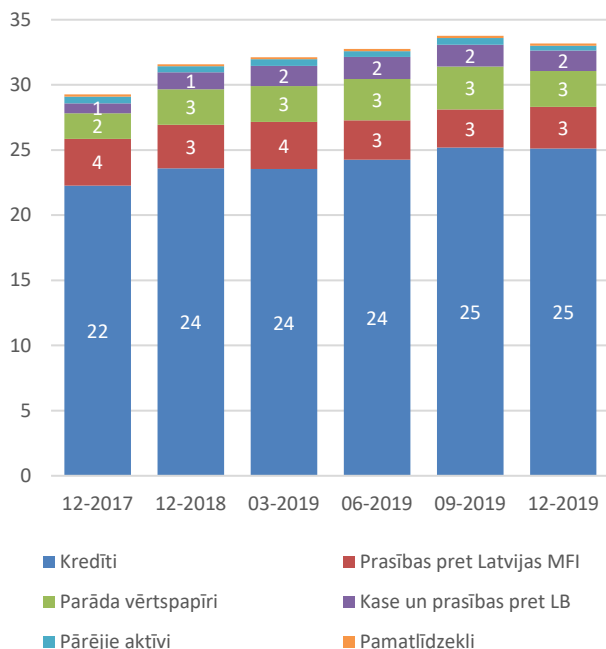
- **2019. gada sākumā tika izsniegta licence krājaizdevu sabiedrību darbībai** kooperatīvajai krājaizdevu sabiedrībai "Ziemeļvidzeme", kas dibināta pēc teritoriālā principa un saimniecisko darbību uzsāka gada otrajā pusgadā.
- **Kopējais aktīvu pieaugums saglabāja stabilu izaugsmi** – gada laikā krājaizdevu sabiedrību kopējais aktīvu apmērs palielinājās par 5%, jeb 1.6 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 33.2 milj. eiro. Aktīvu pieaugumu galvenokārt nodrošināja biedru noguldījumi – to apmērs pusgada laikā palielinājās par 8.4% un decembra beigās sasniedza 24.2 milj. eiro, t.sk. vairums jeb 89% bija mājsaimniecību noguldījumi. Biedru noguldījumi bija lielākais krājaizdevu sabiedrību piesaistīto līdzekļu avots (99%).
- **Turpināja palielināties biedriem izsniegto kredītu apmērs** – pārskata gadā tas pieauga par 1.5 milj. eiro jeb 6.5%, decembra beigās sasniedzot 25.1 milj. eiro. Kredītportfeļa pieaugumu veicināja patēriņa kredītišana un kredīti mājokļa iegādei, t.i. nozīmīgākie veidi kredītportfelī (attiecīgi 40.8% un 47.9% no kopējā kredītportfeļa). Ap 99% no kredītportfeļa bija izsniegti mājsaimniecībām.
- **Kredītportfeļa kvalitāte pārskata gadā neuzrādīja pozitīvas tendences.** Standarta kredītu īpatsvara pieaugumu nodrošināja no jauna izsniegtie kredīti, savukārt daļa no uzraugāmo kredītu kategorijas migrēja uz zemākas kvalitātes kredītu kategoriju (ko nodrošināja viena tirgus dalībnieka darbība), t.i. INK, šādu kredītu īpatsvaram kopējā kredītportfelī decembra beigās sasniedzot 14.5%. Atbilstoši augošajam INK apmēram, krājaizdevu sabiedrības kopumā palielināja nedrošajiem kredītiem izveidoto uzkrājumu apmēru, kas decembra beigās sasniedza 6.8% no krājaizdevu sabiedrību kopējā kredītportfeļa (jeb 47.7% no INK).
- **Krājaizdevu sabiedrību sektora pelnītspēja kopumā pazeminājās.** Būtiski saruka ienākumi no iepriekš izveidoto uzkrājumu samazināšanas (par 65.4%), savukārt arvien lielāka INK daļa kredītportfelī noteica mazākus ienākumus no pamatdarbības (par 14.2%), līdz ar ko krājaizdevu sabiedrību pārskata gadā gūtā peļņa, t.i. 331 tūkst. eiro bija ievērojami zemāka nekā iepriekšējā gadā. Sarūkot gūtās peļņas apmēram, samazinājās arī kapitāla atdeves rādītājs (ROE), decembra beigās sasniedzot 4.8%. Ar peļņu darbojās 21 no kopumā 35 krājaizdevu sabiedrībām, kopā nopelnot 364 tūkst. eiro (to tirgus daļa kopējos sektora aktīvos sasniedza 96%).
- **Visas darbojošās krājaizdevu sabiedrības strādāja ar kapitāla pietiekamības rādītāju virs noteiktās minimālās kapitāla pietiekamības prasības (10%)** un kopējā krājaizdevu sabiedrību pašu kapitāla attiecība pret aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummu, t.i., kapitāla pietiekamības rādītājs decembra beigās bija 20.6%.

⁵ Trīs pēc aktīviem lielākās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības

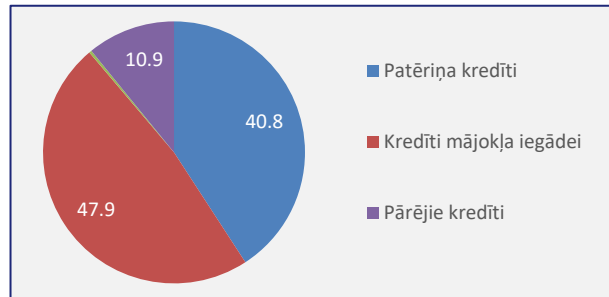
⁶ Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

Bilances struktūra un izmaiņas

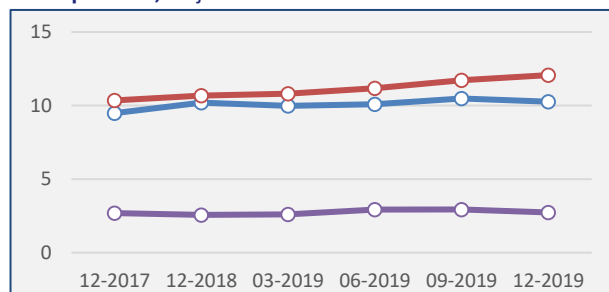
Aktīvu struktūra, milj. eiro

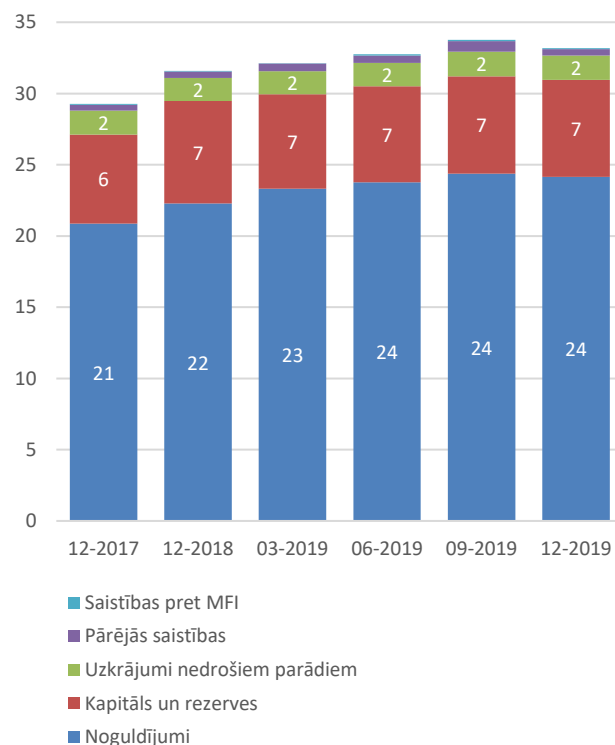
Kreditportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

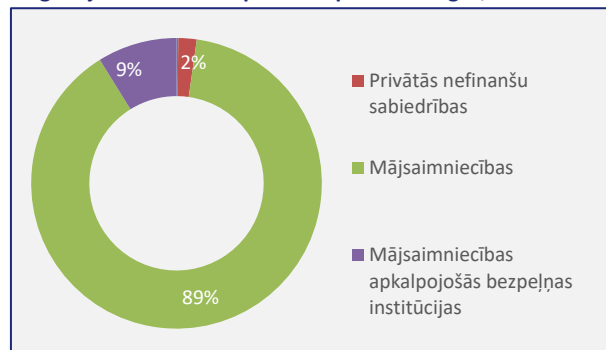
Kreditportfelis, milj. eiro

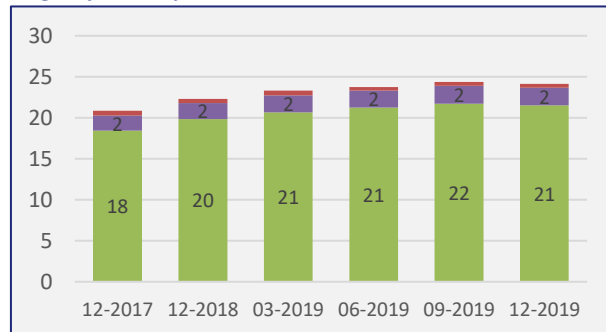
Pasīvu struktūra, milj. eiro

Noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

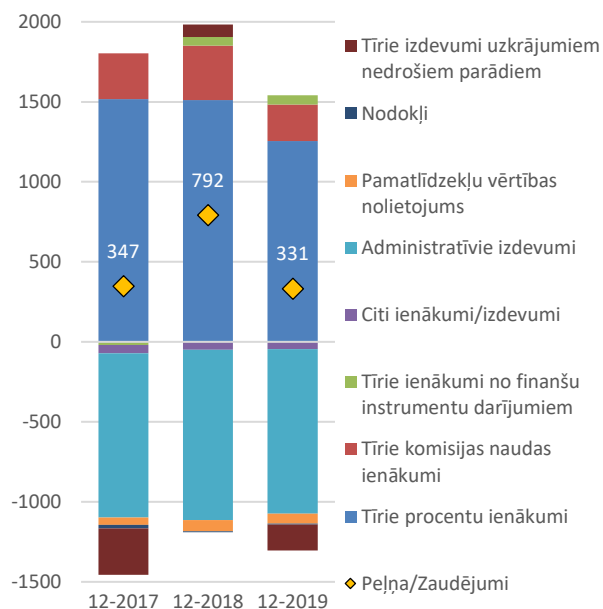

Noguldījumi, milj. eiro

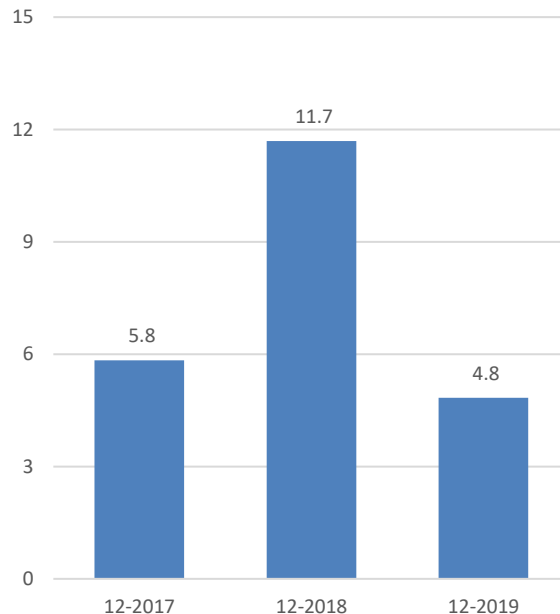

Pelnītspēja

Peļņas struktūra, tūkst. eiro

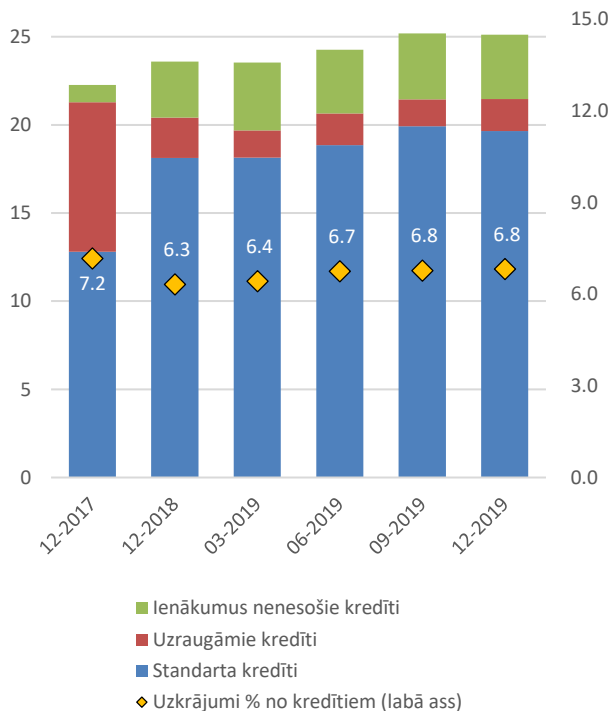

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

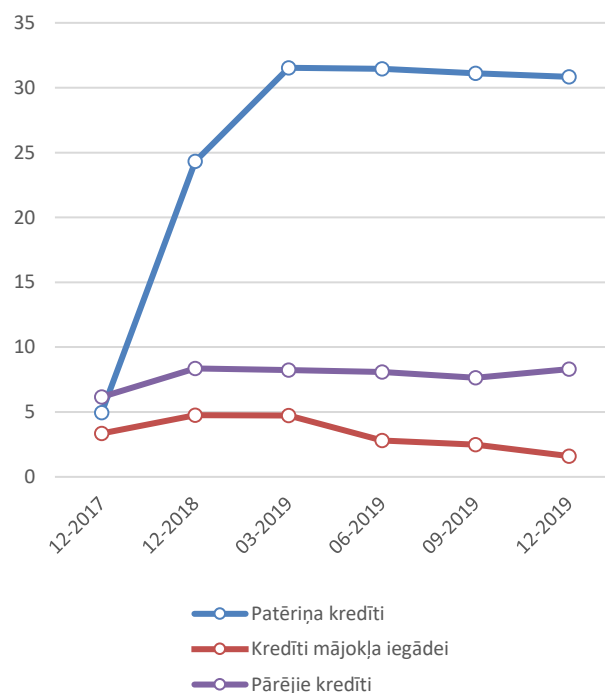

Kredītportfeļa kvalitāte

Kredītu kvalitātes struktūra, milj. eiro

Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars attiecīgajā segmentā**, %

*Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā

**Datu avots: Latvijas Bankas Kredītreģistrs

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+11	6+11	6+12	↑
Parakstītās bruto prēmijas kopš gada sākuma (milj. eiro)	646.0	755.8	856.7	↑
Izmaksātās bruto atlīdzības kopš gada sākuma (milj. eiro)	361.6	405.8	549.4	↑
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	16.1	12.4	33.6	↑
Zaudējumu rādītājs, %	63.6	66.2	65.3	↓
Izdevumu rādītājs, %	32.1	30.4	30.1	↓
Kombinētais rādītājs, %	95.7	96.7	95.3	↓
Ieguldījumu atdeve, %	1.6	0.4	5.6	↑
Maksāspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %	132	129	160	↑

- **2019. gadā apdrošinātāju sektorā bija vērojamas strukturālas izmaiņas.** Gada sākumā tika izsniegta licence ES dalībvalstu nedzīvības apdrošināšanas filiālei (*Telia Forsakring AB* filiāle Latvijā), savukārt gada nogalē noslēdzās *SEB* grupas Baltijā strādājošo dzīvības apdrošināšanas kompāniju konsolidācija vienā uzņēmumā *SEB Life and Pension Baltic SE*, kā rezultātā jaunā uzņēmuma galvenais birojs darbojas Latvijā, bet tā filiāles - Igaunijā un Lietuvā. Minētais darījums pārskata gadā pozitīvi ietekmēja apdrošināšanas sektora darbības rādītājus kopumā.
- **Apdrošinātāju darbība saglabāja ievērojamu izaugsmi un kopējās bruto parakstītās prēmijas gada laikā pieauga par 13.4%,** sasniedzot 856.7 milj. eiro. Līdz ar iepriekšminēto dzīvības apdrošināšanas sabiedrības reorganizāciju bija vērojama strauja izaugsme apdrošinātāju darbībai citās Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīs, kur parakstīto prēmiju apmērs pieauga par 26% (galvenokārt Lietuvā, Polijā un Igaunijā). Savukārt Latvijā parakstīto prēmiju pieaugums bija mērenāks (par 7.5%) un to īpatsvars kopējā parakstīto prēmiju portfeli veidoja 65%. Latvijā parakstītās prēmijas uz vienu iedzīvotāju sasniedza 291 eiro.
- **Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu (43.2%) arvien veidoja prēmijas par transporta apdrošināšanu⁷** sasniedzot 370.3 milj. eiro, t.sk. gandrīz visas sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas prēmijas tika parakstītas citās EEZ dalībvalstīs. Savukārt Latvijā nozīmīgākie apdrošināšanas veidi bija dzīvības apdrošināšana (23%), OCTAA (19%), veselības apdrošināšana (17%) un sauszemes transporta apdrošināšana (16%).
- **Apdrošināšanas sabiedrību pelnītspēja uzlabojās** - pārskata gadā tās kopumā nopelnīja 33.6 milj. eiro, t.i. gandrīz trīs reizes vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tostarp, dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām peļņu (7.9 milj. eiro) sekmēja veiksmīgā ieguldījumu darbība, savukārt, nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņu (25.8 milj. eiro) galvenokārt nodrošināja ienākumi no apdrošināšanas pamatdarbības.
- **Kombinētais rādītājs⁸ pārskata gadā nedaudz uzlabojās, decembra beigās sasniedzot 95.3%** un visām nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām tas bija zem 100% (izņemot vienu sabiedrību, kurai rādītājs sasniedza 106% un kura darbojas citās EEZ dalībvalstīs). Kombinētā rādītāja nelielo uzlabojumu galvenokārt noteica piekritušo atlīdzību izmaksu samazinājums.
- **Labvēlīgās tendences finanšu tirgos būtiski uzlaboja ieguldījumu ienesīgumu un tas bija pozitīvs visām apdrošināšanas sabiedrībām** (t.i. robežās no 0.5% līdz 13.8%). Augstāku ienesīgumu (12.6%) nodrošināja dzīvības apdrošināšanas sabiedrību īstenotā riskantākā ieguldījumu politika (divas trešdaļas ieguldījumu veikti ieguldījumu fondos, t.sk. vairums - akciju un alternatīvajos fondos), savukārt nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību konservatīvā ieguldījumu politika (vairāk kā puse ieguldījumu veikti parāda vērtspapīros) noteica zemāku ienesīgumu (2.0%).
- **Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas izpildes rādītājs⁹ saglabājās stabili virs prasību minimuma un decembra beigās sasniedza 160%** (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), tostarp dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 214.8% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 136.8%.

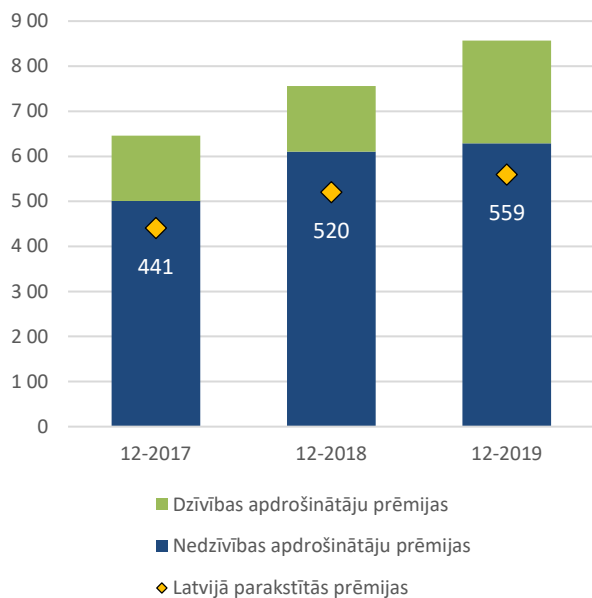
⁷ Sauszemes transporta apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un OCTAA

⁸ Kombinētais rādītājs virs 100% norāda uz zaudējumiem no nedzīvības apdrošināšanas darbības (neiekļaujot investīciju ienākumus)

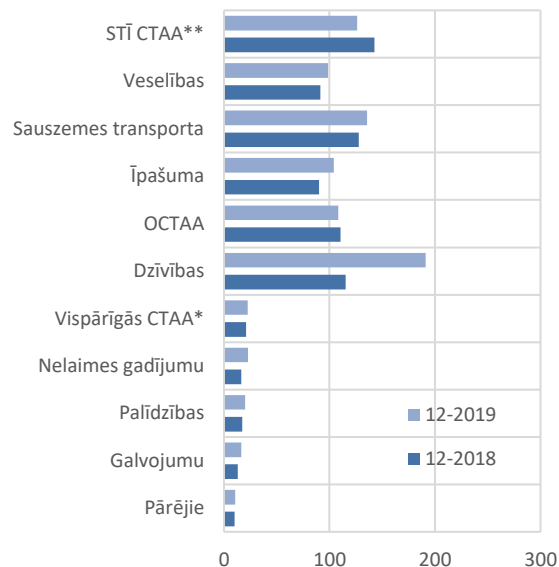
⁹ Raksturo pašu kapitāla atbilstību uz risku novērtēšanu balstītai maksāspējas kapitāla prasībai

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas, milj. eiro

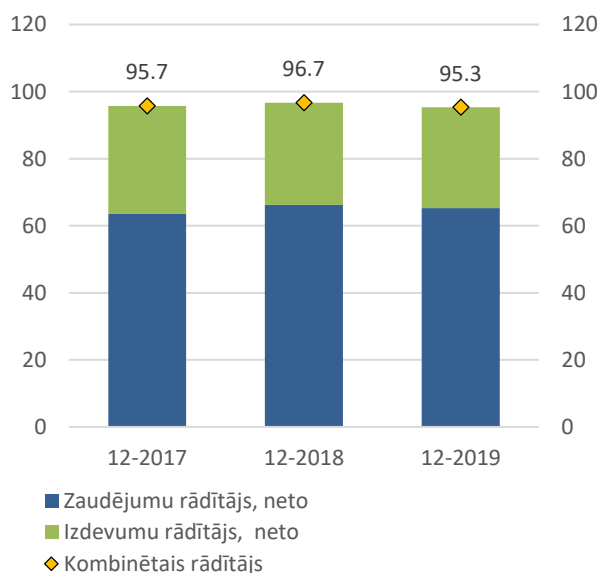
Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

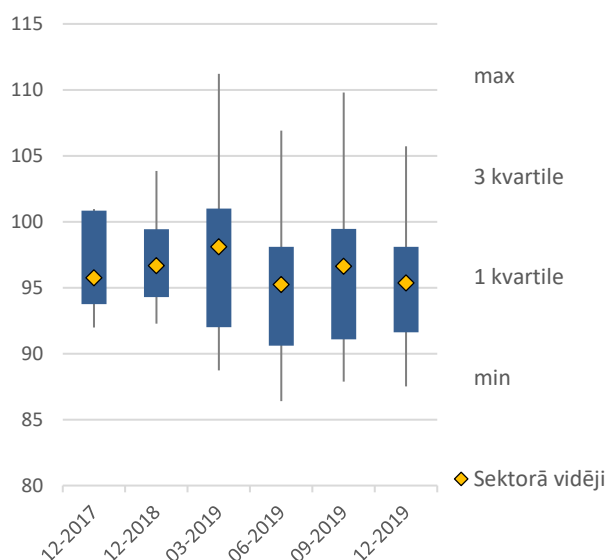
* Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana **Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

Pelnītspēja un maksātspēja

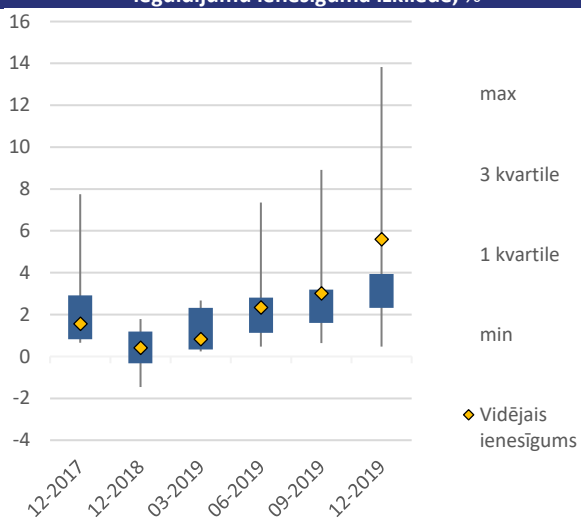
Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %

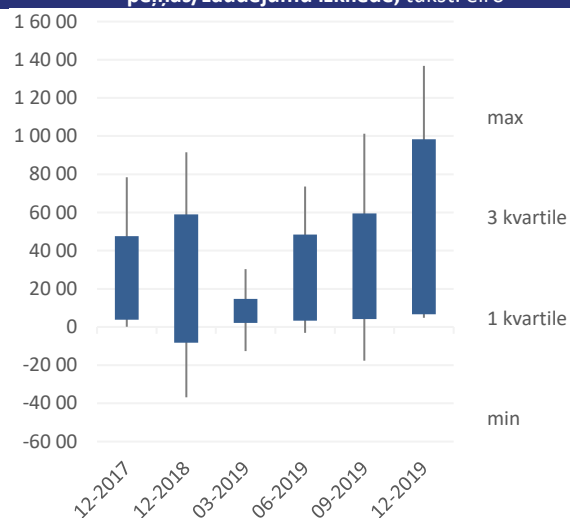
Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētā rādītāja izkliede, %

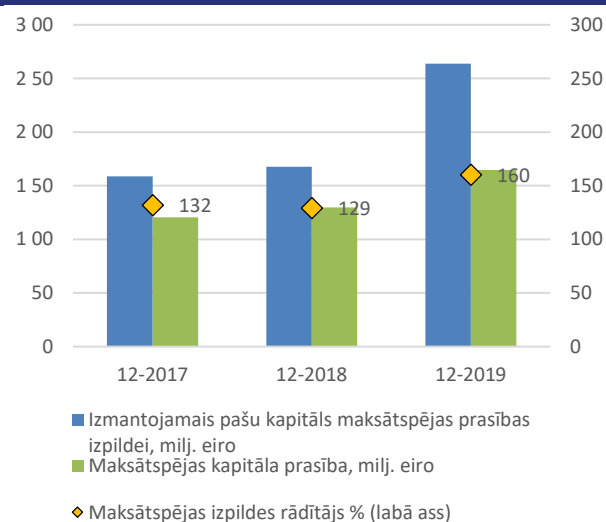
**Apdrošināšanas sabiedrību
ieguldījumu ienesīguma izkliede, %**

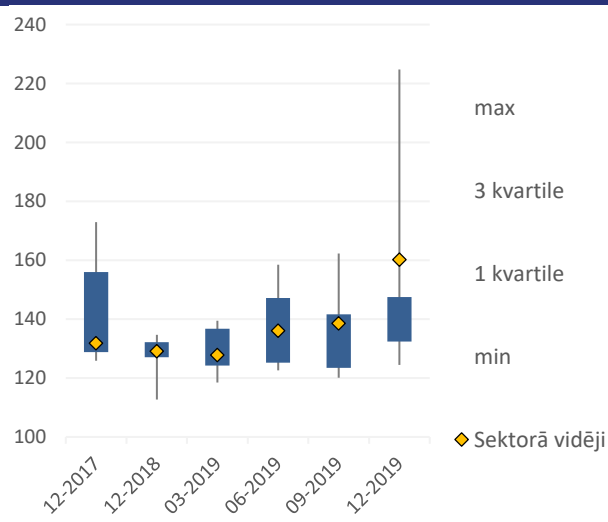
**Apdrošināšanas sabiedrību gūtās
peļņas/zaudējumu izkliede, tūkst. eiro**

Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītājs, %

Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītāja izkliede, %

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

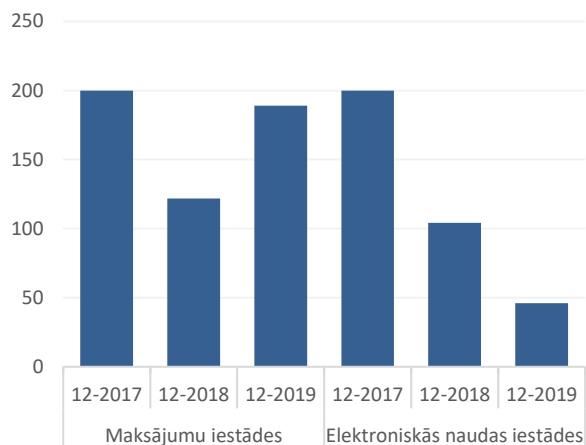
	2017	2018	2019	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits				
Maksājumu iestādes	22	15	10	↓
Elektroniskās naudas iestādes	13	13	8	↓
Veikto maksājumu apmērs, milj. eiro:				
Maksājumu iestādēs	107	122	189	↑
Elektroniskās naudas iestādēs	216	104	46	↓
Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro	64.1	29.3	22.7	↓

- **2019. gadā maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu sektors turpināja sašaurināties.** Iepriekšējā gadā ieviestās izmaiņas normatīvajā regulējumā¹⁰ arvien ietekmēja sektora darbību. Izvērtējot savus biznesa modeļus un jaunas prasības esošo tirgus dalībnieku regulējumā, 11 tirgus dalībnieki pieņēma lēmumu pārtraukt savu reģistrāciju Komisijas uzturētajā MI un ENI reģistrā. Savukārt VAS Latvijas pasts pēc licences saņemšanas turpināja sniegt maksājumu pakalpojumus jau licencētas maksājumu iestādes statusā. Pārskata gada beigās Latvijā darbojās 10 maksājumu iestādes (t.sk. 6 reģistrētas un 4 licencētas) un 8 elektroniskās naudas iestādes (t.sk. 7 reģistrētas un 1 licencētas).
- **Maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu sniegšana pārskata gadā maksājumu iestādēm un elektroniskajām naudas iestādēm kopumā nodrošināja bruto ieņēmumus 10.4 milj. eiro apmērā** (t.i. divas reizes mazāk nekā iepriekšējā gadā), t.sk. 51% veidoja elektronisko naudas iestāžu gūtie ieņēmumi.
- **Elektroniskās naudas iestāžu skaita mazināšanās noteica atpirktās elektroniskās naudas kopējā apmēra sarukumu** (t.i. emitētās elektroniskās naudas apmaiņa pret naudu) pārskata gada laikā par 22.5%, decembra beigās sasniedzot 22.7 milj. eiro.
- **Maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu kopējais pārskata gadā veiktais maksājumu apmērs pieauga par 4% un sasniedza 235 milj. eiro. Palielinājās arī likvīdo aktīvu apmērs**, decembra beigās sasniedzot 56.8 milj. eiro (t.sk. prasības pret bankām maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai – 51.5 milj. eiro), un tas nodrošināja saistību pret klientiem (55.3 milj. eiro) segšanu, t. sk. saistību pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem (51.6 milj. eiro).

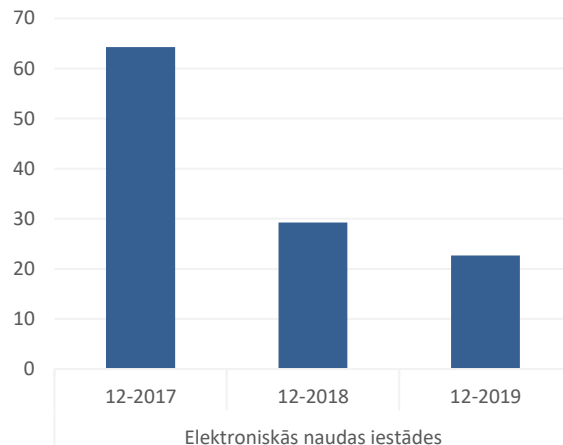
¹⁰Paaugstināti darījuma izpētes un uzraudzības standarti, kā arī veikti grozījumi Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā (saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū).

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

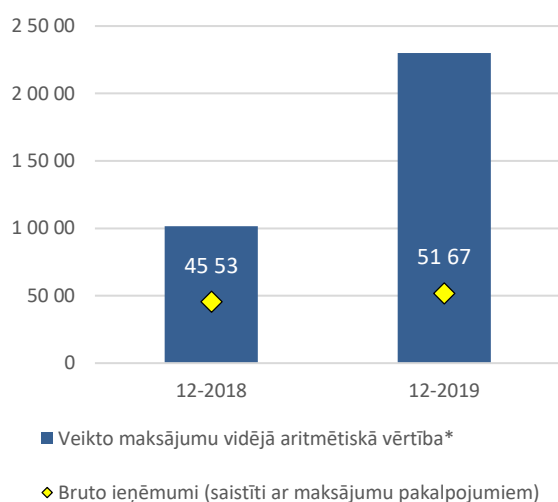
Maksājumu apmērs, milj. eiro

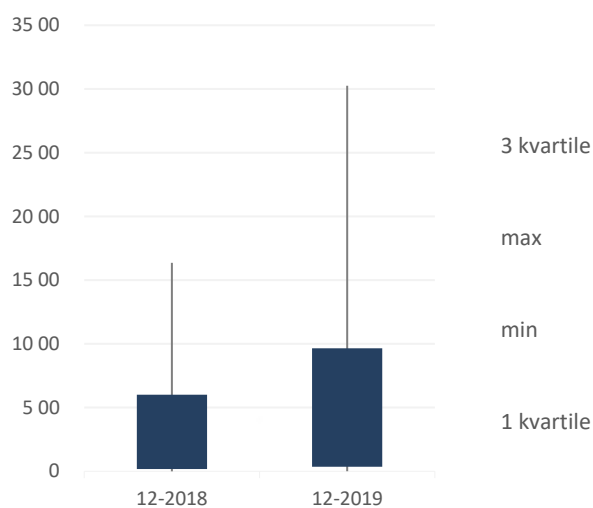
Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro

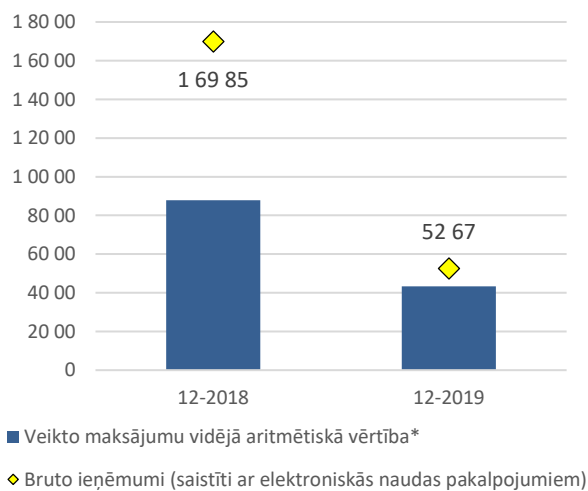
Maksājumu iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

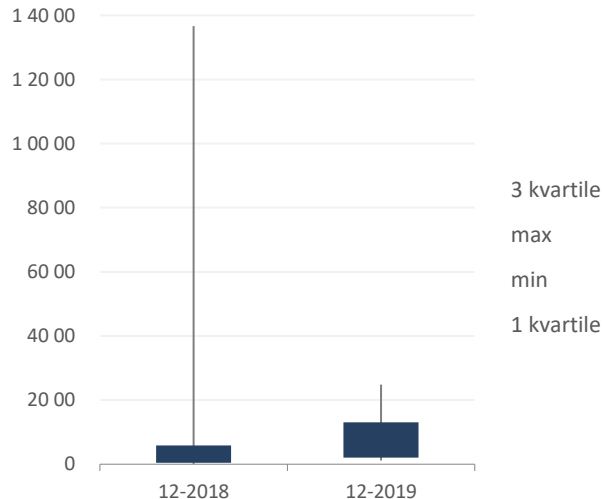
Maksājumu iestāžu bruto ieņēmumu izklike, %

Elektroniskās naudas iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

Elektroniskās naudas iestāžu bruto ieņēmumu izklike, %

* vērtība, kas aprēķināta, iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā veikto maksājumu vērtību dalot ar 12*

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

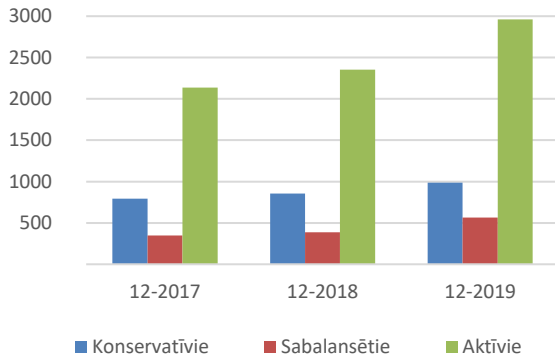
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	9	8	8	-
Ieguldījumu plānu skaits	23	29	31	↑
Dalībnieku skaits	1 278 135	1 288 992	1 300 135	↑
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	3.28	3.59	4.51	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	3.2	-4.1	10.8	↑
Pārvaldīšanas izdevumi, %	1.4	0.6	0.5	↓

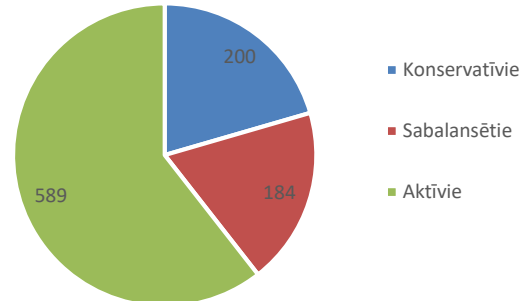
- Vairāki pārvaldnieki pārskata gadā paziņoja par ilgtspējas principu piemērošanu savā ieguldījumu politikā,** turpmāk plānojot lielāku uzmanību pievērst ieguldījumu vides, sociālajiem un korporatīvās pārvaldības aspektiem. Darbību uzsāka arī divi jauni ieguldījumu plāni ar dzīvescikla ieguldījumu stratēģiju.
- Līdz ar krasu kāpumu finanšu tirgos un dalībnieku skaita pieaugumu strauji turpināja pieaugt uzkrātais pensiju kapitāls.** 2019. gadā ieguldījumu plānos uzkrātais pensiju kapitāls pieauga par 25.5% jeb 915.4 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 4.5 mljrd. eiro. No gada laikā veiktajām iemaksām 61% tika veiktas aktīvajos plānos un 21% – konservatīvajos plānos.
- Visi ieguldījumu plāni pārskata gadā darbojās ar pozitīvu ienesīgumu un to rezultāti atspoguļoja finanšu tirgus tendences, kas bija labvēlīgas gan akciju, gan obligāciju tirgiem.** Finanšu tirgi pozitīvi reaģēja uz progresa panākšanu ASV-Ķīnas tirdzniecības sarunās un jo īpaši uz gada nogalē panākto vienošanos starp ASV un Ķīnu par pakāpenisku tirdzniecības tarifu atcelšanu, kā arī uz centrālo banku paziņojumiem par ekonomikas stimulēšanas pasākumiem. Eiropas, ASV, kā arī pasaules akciju indeksi gadu noslēdza ar ievērojamu kāpumu (virs 20%). Pārskata gadā konservatīvo plānu ienesīgums bija robežās no 2.5% līdz 9.2%, sabalansētajiem plāniem – no 9.4% līdz 11.8%, savukārt aktīvajiem – no 10.1% līdz 25.6%.
- Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi arvien nedaudz samazinājās** un visiem ieguldījumu plānu veidiem, t.i. konservatīvajiem, sabalansētajiem, kā arī aktīvajiem ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem gada beigās bija 0.5% līmenī.
- Ieguldījumu plānu ieguldījumu politika kopumā saglabājās konservatīva, tomēr straujais akciju cenu kāpums pārskata gadā veicināja finanšu instrumentu ar augstāku potenciālo ienesīgumu īpatsvara pieaugumu ieguldījumu portfelī.** Gada laikā kopējā ieguldījumu plānu portfeli parāda vērtspapīru īpatsvars samazinājās (no 42% līdz 36%), savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību īpatsvars pieauga (no 48.5% līdz 54%). Gada beigās 52% no ieguldījumu fondu apliecībām fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem un 42% – uz fiksēta ienākuma instrumentiem. Savukārt lielākā daļa no parāda vērtspapīriem (64%) bija valsts emitētie vai garantētie vērtspapīri un to īpatsvaram kopējā parāda vērtspapīru struktūrā bija tendence samazināties, pieaugot komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvaram. Vienlaicīgi bija vērojama arī parāda vērtspapīru kvalitātes uzlabošanās - gada beigās 82.2% no parāda vērtspapīriem bija ar investīciju līmeņa kredītreitingu (2018. gada beigās – 77.6%).
- Lai gan Latvijā veikto ieguldījumu apmērs gada laikā pieauga, tomēr ieguldījumiem pārejās EEZ dalībvalstīs augot straujāk turpināja samazināties Latvijā veikto ieguldījumu īpatsvars.** Latvijā ieguldīto līdzekļu apmērs gada beigās sasniedza 729.6 milj. eiro jeb 16.2% no kopējiem ieguldījumiem (t.sk. 271.3 milj. eiro bija ieguldīti valsts emitētajos vai garantētajos vērtspapīros, 90 milj. eiro – komercsabiedrību parāda vērtspapīros, 3.5 milj. eiro – akcijās, 52.9 milj. eiro – ieguldījumu fondos, 18.5 milj. eiro – Latvijas riska kapitāla tirgū, savukārt 291.6 milj. eiro bija izvietoti kredītiestādēs). No visiem ārvalstu ieguldījumiem 92.4% bija izvietoti EEZs dalībvalstīs, t.sk. lielākā daļa Īrijā, Luksemburgā un Lietuvā.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

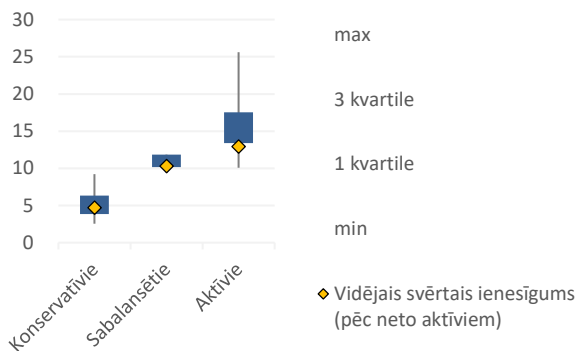
Neto aktīvi, milj. eiro

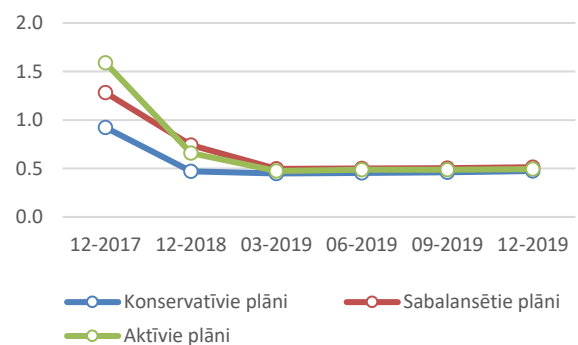
Iemaksas ieguldījumu plānos kopš gada sākuma, milj. eiro

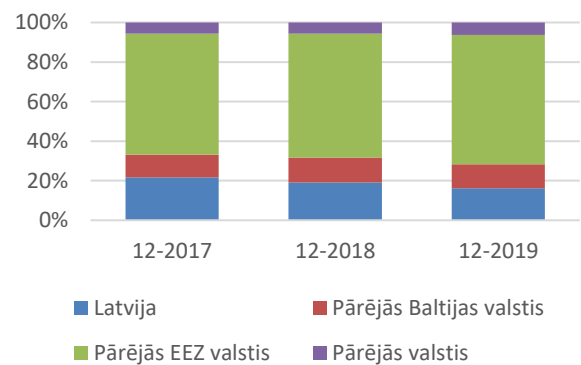
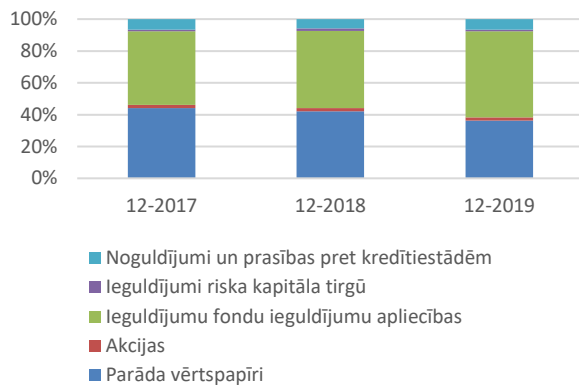
Ieguldījumu plānu ienesīgums kopš gada sākuma, %

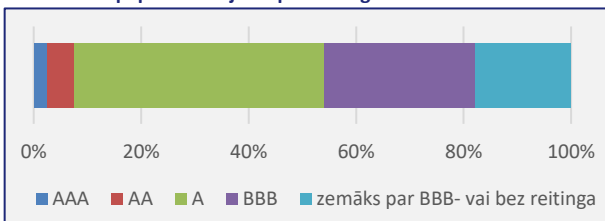
Pārvaldīšanas izdevumi, anulizēti, % no neto aktīviem

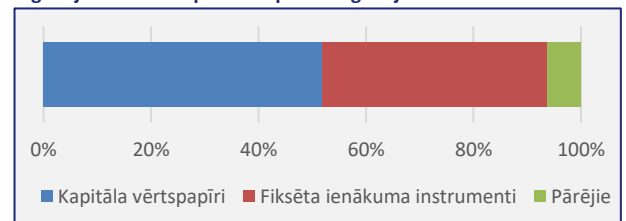
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā, %

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.12.2019., datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

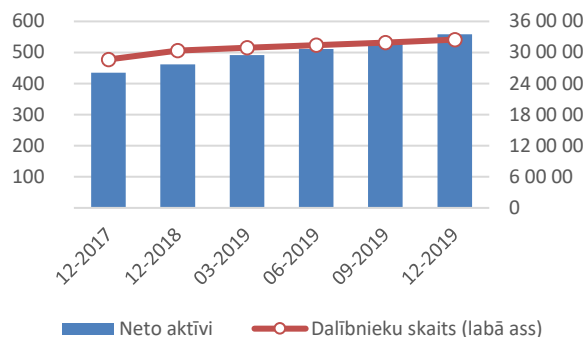
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Pensiju fondu skaits	6	6	6	-
Pensiju plānu skaits	18	18	16	↓
Dalībnieku skaits	286 507	303 849	324 829	↑
Neto aktīvi (milj. eiro)	434.5	461.3	559.0	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	3.1	-5.1	10.1	↑
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.8	1.4	1.2	↓

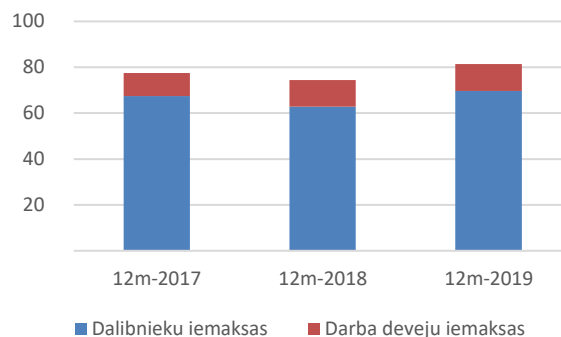
- **Privāto pensiju fondu darbības attīstībai pārskata gadā bija raksturīgas vairākas pozitīvas tendences - pieauga gan 3. līmeņa pensiju plānu dalībnieku skaits, gan iemaksu apmērs pensiju plānos, kā arī pensiju plānu ienesīgums bija pozitīvs (t.sk. vairumam pensiju plānu tas bija izteikts ar divciparu skaitli).**
- **Pieauga gan individuālo dalībnieku skaits (par 20.6 tūkstošiem), gan tādu dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs (par 347).** Individuālo dalībnieku skaits gada beigās sasniedza 273 883, savukārt darba devēji veica iemaksas par 50 946 3. līmeņa pensiju plānu dalībniekiem. Pakāpeniski pieauga ārvalstu klientu skaits, gada beigās sasniedzot 648 jeb 0.2% no visiem pensiju plānu dalībniekiem. Gada beigās kopējais privāto pensiju plānu dalībnieku (rezidentu) skaits sasniedza 33.4% no Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.
- **Palielinājās gan iedzīvotāju, gan darba devēju veikto iemaksu apmērs pensiju plānos.** Pārskata gadā pensiju plānos kopumā tika iemaksāti 85.7 milj. eiro jeb par 11.3% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Dalībnieku iemaksas pieauga par 10.9%, savukārt darba devēju iemaksas - par 2%, turklāt salīdzinoši nozīmīgu pieaugumu kopējās iemaksās veidoja solidaritātes nodokļa daļas par 2018. gadu ieskaitīšana pensiju sistēmas 3. līmenī. Kopējais pensiju plānos uzkrātais kapitāls gada laikā pieauga par 21.2%, decembra beigās sasniedzot 559 milj. eiro..
- **Pozitīvās tendences finanšu tirgos atspoguļojās arī pensiju plānu darbības rezultātos,** vidējam pensiju plānu ienesīgumam sasniedzot 10.1% (individuāliem plāniem robežās no 5.4% līdz 21.8%).
- **Arī privātajiem pensiju plāniem pārvaldīšanas izdevumu līmenis turpināja samazināties** – administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem gada beigās veidoja 1.2%.
- **Privāto pensiju plānu ieguldījumu struktūra gada laikā būtiski nemainījās** – gada beigās parāda vērtspapīru īpatsvars sasniedza 36%, savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību - 54%, t.sk. lielākā daļa jeb 53.5% fokusējās uz ieguldījumiem kapitāla vērtspapīros un 43.2% – uz ieguldījumiem fiksēta ienākuma instrumentos. Arī privāto pensiju plānu parāda vērtspapīru struktūrā bija vērojama līdzīga tendence kā 2. līmeņa pensiju plāniem, taču tā bija mazāk izteikta - gada laikā komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvars palielinājās no 41% līdz 43%, savukārt parāda vērtspapīru ar investīciju līmeņa kredītreitingu īpatsvars - no 79% līdz 81%.
- **Lai gan gada laikā pieauga Latvijas emitentu vērtspapīros ieguldīto līdzekļu apmērs, to īpatsvars turpināja samazināties.** Pārskata gada beigās Latvijā bija ieguldīti 97 milj. eiro, un šo ieguldījumu īpatsvars kopējā portfelī veidoja 17.3% (iepriekšējā gada beigās – 19%). Ieguldījumi pārejās EEZ dalībvalstīs veidoja 79% no visiem ieguldījumiem, saglabājoties iepriekšējā gada beigu līmenī. Pensiju fondiem diversificējot ieguldījumus, nedaudz pieauga ieguldījumu īpatsvars ne-EEZ valstīs, decembra beigās sasniedzot 3.6% no kopējiem ieguldījumiem.

Privāto pensiju fondu darbība

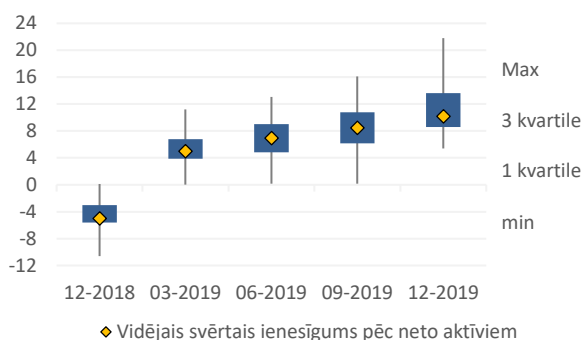
Neto aktīvi, milj. eiro

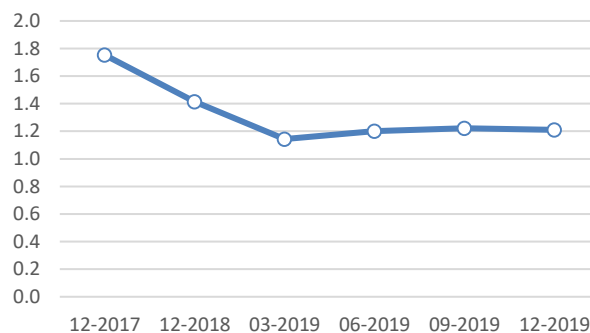
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro

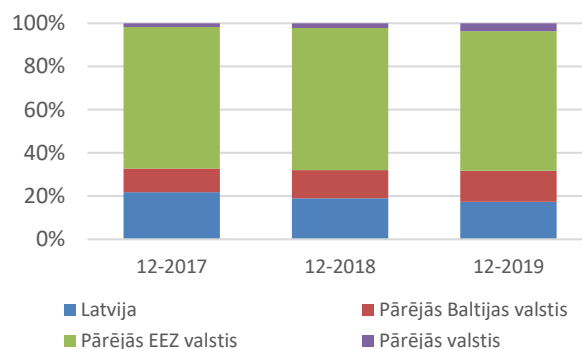
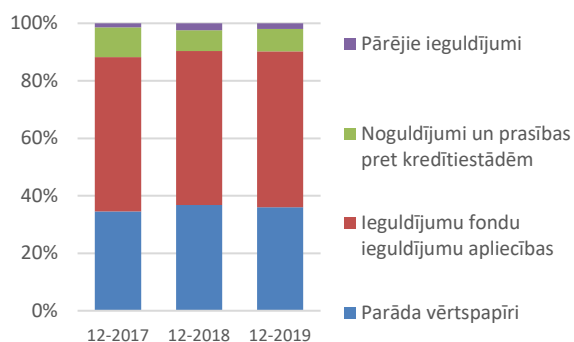
Pensiju plānu ienesīgums kopš gada sākuma, %

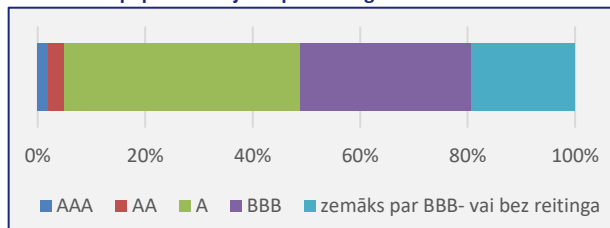
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, anualizēti, % no neto aktīviem

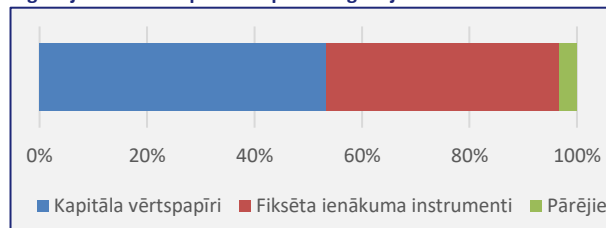
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā, %

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.12.2019., datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

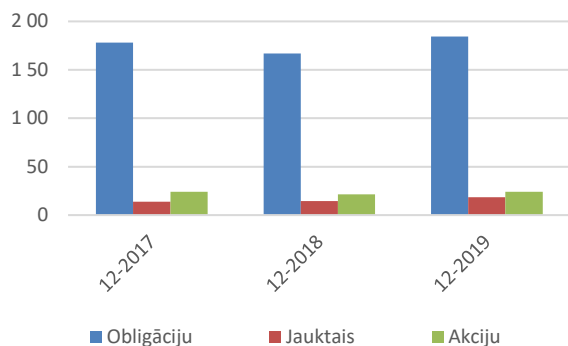
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	12	11	11	-
Ieguldījumu fondu skaits	27	23	24	↑
Ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	216.1	203.1	226.9	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %				
Obligāciju fondi	-2.7	-0.06	12.7	↑
Jauktie fondi	-0.2	-3.6	14.7	↑
Akciju fondi	3.0	-9.0	24.8	↑
Pārvaldīšanas izdevumi, %				
Obligāciju fondi	1.3	1.3	1.3	-
Jauktie fondi	1.6	1.5	1.4	↓
Akciju fondi	2.0	1.9	1.9	-

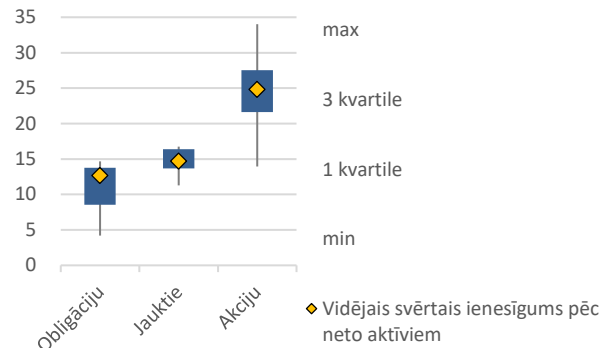
- **Pārskata gada laikā (jo īpaši gada nogalē), ASV un Ķīnai vienojoties par pakāpenisku tirdzniecības tarifu atcelšanu, finanšu tirgos bija vērojami lieli kāpumi, kas pozitīvi ietekmēja arī ieguldījumu fondu darbības rādītājus.**
- **Visi ieguldījumu fondi darbojās ar pozitīvu ienesīgumu.** Obligāciju fondu gada ienesīgums bija robežās no 4.2% līdz 14.7%, jauktajiem fondiem – robežās no 11.3% līdz 16.7%, savukārt akciju fondiem – no 14% līdz 34%. Labāku sniegumu uzrādīja fondi ar ieguldījumu pamatvalūtu ASV dolāros, jo tā vērtība attiecībā pret eiro gada laikā pieauga.
- **Pārskata gada laikā ieguldījumu fondu aktīvi kopumā pieauga par 11.7%,** decembra beigās sasniedzot 226.9 milj. eiro. Aktīvu pieauguma temps sasniedza attiecīgi 10.5% obligāciju fondiem, 25.6% - jauktajiem fondiem un 11.6% - akciju fondiem.
- **Ieguldījumu fondu ieguldījumu politika fokusējās uz korporatīvajiem parāda vērtspapīriem augsta ienesīguma/augsta riska (*high yield*) segmentā.** Ieguldījumu fondu sektorā lielāko tirgus daļu ieņēma obligāciju fondi, tādējādi arī to kopējā vērtspapīru portfeli dominēja parāda vērtspapīri (84.3%) no kuriem 69% bija ar reitingu zem investīciju līmeņa (t.i. zem BBB-) vai bez reitinga. Savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības (lielākā daļa no kurām fokusējās uz kapitāla vērtspapīriem), kā arī akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu kopējā portfeli veidoja attiecīgi 13% un 2.8%.
- **Ieguldījumu fondu portfeļa ģeogrāfiskajā izvietojumā pārskata gadā būtisku izmaiņu nebija.** Nedaudz samazinājās ieguldījumu īpatsvars EEZ dalībvalstīs un NVS valstīs, decembra beigās sasniedzot attiecīgi 45% un 6.9% no kopējiem ieguldījumiem, savukārt ieguldījumu īpatsvars pārējās valstīs nedaudz pieauga, sasniedzot 47.9%.

ieguldījumu fondu darbība

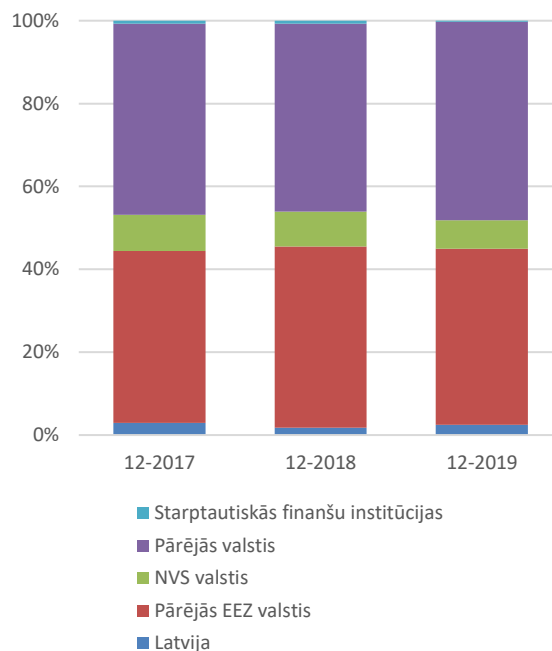
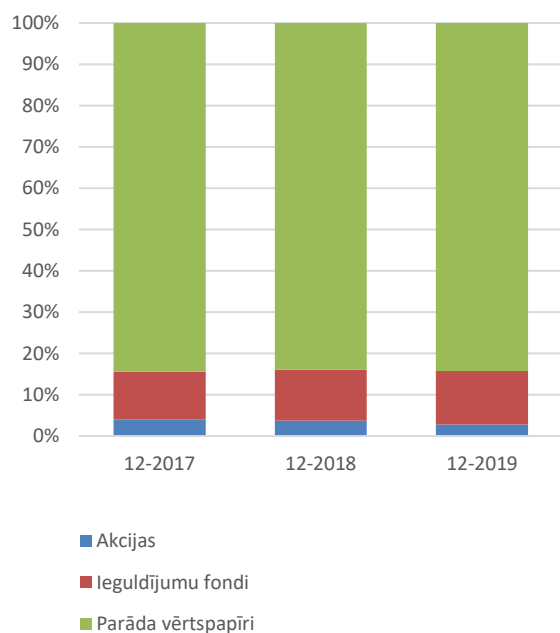
Aktīvu dinamika, milj. eiro

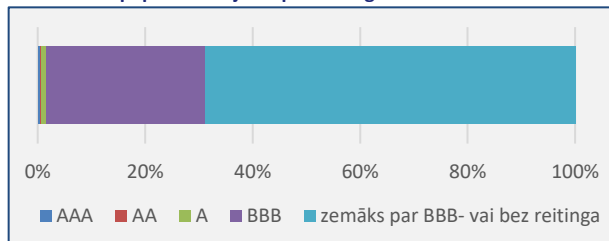
Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma, %

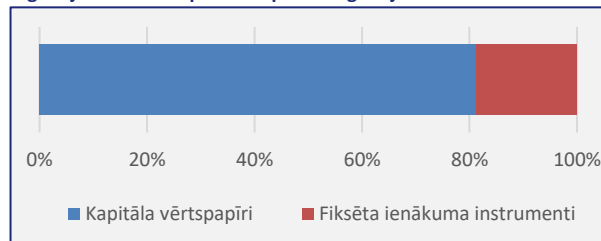
Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu** dalījumā, %

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc reitinga*

Ieguldījumu fondu apliecības pēc to ieguldījumu fokusa*

*31.12.2019., datu avots: Bloomberg **pēc emitenta reģistrācijas valsts

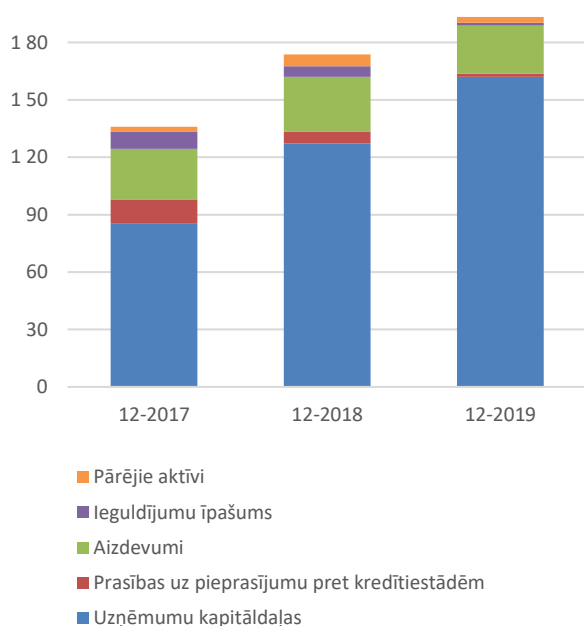
ALTERNATĪVO IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2017	2018	2019	Izmaiņas pārskata periodā
Fondu pārvaldnieku skaits	16	20	20	-
Fondu skaits	20	30	28	↓
Fondu aktīvi (milj. eiro)	135.9	173.8	193.3	↑
Fondu ienesīgums kopš gada sākuma, %	-2.0	1.0	6.3	↑

- **Pārskata gadā alternatīvo ieguldījumu fondu aktīvi turpināja pieaugt, gada beigās sasniedzot 193.3 milj. eiro.** Līdz ar jaunu investīciju veikšanu uzņēmumos, privātā kapitāla ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi pieauga par 29%, decembra beigās sasniedzot 152.6 milj. eiro. Savukārt diviem fondu pārvaldniekiem pilnībā realizējot visus ieguldījumus un veicot atmaksas ieguldītājiem, nekustamā īpašuma ieguldījumu stratēģijas fondu aktīvi kopumā saruka par 27%, pārskata perioda beigās sasniedzot 40.7 milj. eiro.
- **Ieguldījumus alternatīvie ieguldījumu fondi galvenokārt veica uzņēmumu kapitāldaļās.** Lielāko daļu no kopējiem alternatīvo fondu aktīviem veidoja uzņēmumu kapitāldaļas (162 milj. eiro) un aizdevumi (25.2 milj. eiro).
- **Alternatīvie ieguldījumu fondi fokusējās uz ieguldījumiem vietējā tirgū, tomēr to īpatsvaram bija tendence sarukt, ko pārskata gadā galvenokārt noteica tas, ka vairāki nekustamā īpašuma ieguldījumu stratēģijas fondi tika likvidēti, fondu pārvaldniekiem pilnībā realizējot visus ieguldījumus un veicot atmaksas ieguldītājiem.** Arī jauni ieguldījumi pārsvarā tika veikti ārpus Latvijas, t.i. Igaunijā. Pārskata gada beigās 59% no alternatīvo fondu aktīviem bija ieguldīti Latvijā, 30% Igaunijā un 12% Lietuvā (2018. gada beigās attiecīgi – 72%, 14% un 14%).

Aktīvu dinamika, milj. eiro

Aktīvi valstu dalījumā pārskata perioda beigās, %

